21/06/2019

Από τις ηρωικότερες φυσιογνωμίες του Μακεδονικού Αγώνα ο Τέλλος Άγρας

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Έλληνας στρατιωτικός, γνωστός και ως Τέλλος Άγρας, από τις ηρωικότερες φυσιογνωμίες του Μακεδονικού Αγώνα.

Ο Σαράντος Αγαπηνός, όπως ήταν το πραγματικό του όνομα, γεννήθηκε το 1880 στο Ναύπλιο, όπου ο πατέρας του Ανδρέας Αγαπηνός, από τους Γαργαλιάνους Μεσσηνίας, υπηρετούσε ως εφέτης.

Το 1901 αποφοίτησε από τη Σχολή Ευελπίδων και τοποθετήθηκε ως υπολοχαγός στη φρουρά της Αθήνας. Λίγους μήνες αργότερα κατατάχθηκε εθελοντής στα στρατιωτικά σώματα που πολεμούσαν τους Βούλγαρους κομιτατζήδες στην οθωμανοκρατούμενη Μακεδονία, επειδή πίστευε ότι η ελληνική ψυχή της Μακεδονίας θα αφυπνιζόταν μόνο με τη στρατιωτική δράση.

Πολέμησε, κυρίως, στην περιοχή του Βερμίου και τον Σεπτέμβριο του 1906 έγινε αρχηγός στρατιωτικού τμήματος. Σημαντική υπήρξε η συμβολή του στις σκληρές μάχες για την εκκαθάριση της βαλτώδους λίμνης των Γιαννιτσών (Βάλτος για τους ντόπιους), η οποία είχε καταστεί από τους Βούλγαρους κομιτατζήδες οχυρό απροσπέλαστο.

Στις 14 Νοεμβρίου 1906 τραυματίσθηκε, όταν οι άνδρες του δέχθηκαν επίθεση από το απόσπασμα του κομιτατζή Αποστόλ Πετκόφ και μετέβη στη Θεσσαλονίκη για νοσηλεία. Επέστρεψε στις αρχές του 1907 στην περιοχή, αλλά η κατάσταση της υγείας του χειροτέρεψε, καθώς προσβλήθηκε από ελονοσία.

Τότε, το κέντρο του Μακεδονικού Αγώνα που έδρευε στην Αθήνα, διέταξε την αντικατάστασή του από τον λοχαγό Νικόλαο Δουμπιώτη (καπετάν Αμύντα). Προτού αναχωρήσει από την περιοχή, ο καπετάν Άγρας θέλησε να συναντηθεί με τους αρχηγούς των βουλγαρικών τμημάτων Κασάπσκι και Ζλάταν, με σκοπό είτε να τους εξαγοράσει, είτε να τους πείσει να στραφούν ενωμένοι Έλληνες και Βούλγαροι κατά των Τούρκων.

Παρά την αντίδραση των Ναουσαίων προκρίτων, δέχτηκε να συναντηθεί με τους δύο Βουλγάρους οπλαρχηγούς σε ουδέτερο έδαφος, συνοδευόμενος από ένα άνδρα της εμπιστοσύνης του, τον Αντώνη Μίγκα. Οι Βούλγαροι, παρά τις διαβεβαιώσεις τους, συνέλαβαν αμέσως τους δύο μαχητές και αφού τους διαπόμπευσαν επί μία εβδομάδα, περιφέροντάς τους στα βουλγαρικά χωριά της περιοχής ως δήθεν αιχμαλώτους, τους απαγχόνισαν από τον κλάδο μιας καρυδιάς, που βρισκόταν κοντά το χωριό Τέχοβο στις 7 Ιουνίου 1907. Ο θάνατος του καπετάν Άγρα συντάραξε το ελληνικό στοιχείο της περιοχής και η προδοσία των Βουλγάρων φανάτισε τους Έλληνες αντάρτες, με αποτέλεσμα ο Μακεδονικός Αγώνας να συνεχιστεί με μεγαλύτερη ένταση.

Και οι δύο Βούλγαροι κομιτατζήδες, που ενεπλάκησαν στον απαγχονισμό του Άγρα, σκοτώθηκαν αργότερα από Έλληνες αγωνιστές.
Ο κλάδος της καρυδιάς, όπου κρεμάστηκαν οι δύο μαχητές, φυλασσόταν ως ιερό κειμήλιο σε αίθουσα της Φιλοπτώχου Αδελφότητος Εδέσσης.
Το χωριό Τέχοβο ονομάζεται σήμερα Καρυδιά και το χωριό Βλάντοβο, όπου τάφηκε ο καπετάν Άγρας, μετονομάστηκε σε Άγρας. Και τα δύο χωριά βρίσκονται στο νομό Πέλλας.
Η ποδοσφαιρική ομάδα των Γαργαλιάνων ονομάζεται προς τιμήν του Τέλος Άγρας.
Η δράση του Τέλλου Άγρα απεικονίζεται στο μυθιστόρημα της Πηνελόπης Δέλτα Τα Μυστικά του Βάλτου.
Ο συμβολιστής ποιητής Ευάγγελος Ιωάννου (1899-1944) έγινε γνωστός με το φιλολογικό ψευδώνυμο Τέλλος Άγρας.